

Abonelerden tahsil edilerek bilanço hesaplarında takip edilen ve abonelik sözleşmesinin feshi halinde güncelleştirilmiş kıymeti üzerinden aboneye ödenecek olan güvence bedellerinin dönem sonlarında değerlenip değerlendirilmeyeceği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	47285862-VUK-5-10
Tarih	17.05.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

KAHRAMANMARAŞ VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 47285862-VUK-5-10

17/05/2013

Konu : Alınan güvence bedellerinin değerlendirilmesi.

İlgi özelge talep formunuzda; ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... vergi kimlik numaralı mükellefi olduğunuz, şirketinizin elektrik perakende satış lisansı ve elektrik dağıtım lisansı sahibi olduğunuz, imtiyaz sözleşmesi hükümleri çerçevesinde görev süreniz boyunca abonelerden tahsil etmiş olduğunuz güvence bedellerini "Alınan depozito ve teminatlar" hesabında takip ettiğiniz, her türlü sorumluluğu şirketinize ait olan ve abonelik sözleşmesinin feshi halinde veya görev sürenizin sonunda güncelleştirilmiş kıymeti üzerinden aboneye veya ...'a ödenecek/devredilecek olan güvence bedellerinin dönem sonlarında değerlendirilip değerlendirilmeyeceği ile değerlendirme sonucu oluşan farkların kar/zarar hesaplarına intikal ettirilip ettirilmeyeceği hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir

I- KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde; kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safi kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı belirtilmektedir.

Gelir Vergisi Kanununun "Bilanço Esasında Ticari Kazancın Tespiti" başlıklı 38 inci maddesinde ise; bilanço esasına göre ticari kazancın, teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müspet fark olduğu, bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce işletmeye ilave olunan değerlerin bu farktan indirileceği, işletmeden çekilen değerlerin ise farka ilave olunacağı, ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu Kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulacağı hükme bağlanmıştır. Anılan Kanunun 40 ıncı maddesinde de, safi kazancın tespit edilmesinde indirilecek giderler sayılmıştır.

Gelirin elde edilmesinde; tahakkuk ilkesi, gelirin mahiyet ve tutar itibarıyla kesinleşmesi, yani geliri doğuran işlemin eksiksiz tekemmül etmesi olup, ticari kazancın elde edilmesinde tahakkuk esası benimsenerek gelirin mahiyet ve tutar itibarıyla kesinlik kazanması aranmıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, şirketiniz tarafından abonelerden alınan güvence bedellerinin Alınan Depozito ve Teminatlar hesabında takip edilmesi mümkün olup, güvence bedellerinin mevduat v.b. yatırım araçlarında değerlendirilmesi halinde elde edilen gelirlerin kurum kazancına dahil edilerek vergilendirilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, söz konusu güvence bedellerinin; ayrılan abonelere veya sözleşme sürenizin dolması nedeniyle ...'a güncelleştirilmiş değeri üzerinden iade edilmesi halinde ise güncelleştirme nedeniyle ilave olarak iade edilen tutar iadenin yapıldığı dönemde kurum kazancının tespitinde gider olarak yazılabilecektir.

II- VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 258 inci maddesinde değerlendirme, vergi matrahlarının hesaplanmasıyla ilgili iktisadi kıymetlerin takdir ve tespiti olarak tanımlanmıştır.

Aynı Kanunun 285 inci maddesi ise borçların, mezkûr maddede belirlenen esaslar çerçevesinde mukayyet değerleriyle değerlendirileceği hükme bağlanmıştır. Mukayyet değer ise yine aynı Kanunun 265 inci maddesinde, "... bir iktisadi kıymetin muhasebe kayıtlarında gösterilen hesap değeridir." şeklinde tanımlanmıştır.

Öte yandan, aynı Kanunun 280 inci maddesi yabancı paraların değerlemesine ilişkin olup, mezkur madde hükmü yabancı para ile olan senetli veya senetsiz alacaklar ve borçlar hakkında da caridir.

Şirketiniz tarafından abonelerden alınan güvence bedelleri ise şirketiniz açısından bir borç mahiyetinde olup, bu kapsamda değerlendirilerek ilgili kaynak hesaplarında izlenmesi gerekmektedir.

Bu itibarla, abonelerden (Türk Lirası ve/veya yabancı para cinsinden) tahsil edilen güvence bedellerinin dönem sonunda, Vergi Usul Kanununun 265 inci maddesinde düzenlemesi yapılan mukayyet değere ait hükümler ile 280 ve 285 inci maddelerindeki hükümler kapsamında değerlemesinin yapılması gerekmekte olup, bu düzenlemeler dışında, başkaca bir değerlendirme ölçütünün kullanılması vergi kanunları açısından mümkün bulunmamaktadır.

Dolayısıyla, şirketinizin bilanço hesaplarında takip edilen güvence bedellerinin, dönem sonlarında yürürlükteki mevzuat hükümleri uyarınca açıklanan güvence bedelleri dikkate alınarak değerlendirilmesi Vergi Usul Kanununa göre mümkün bulunmamaktadır.

Bilgilerinizi rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026